09/09/2019

Τα Ευαγγελικά του 1901

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΓΛΩΣΣΑΝ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Στις 9 Σεπτεμβρίου 1901 η εφημερίδα «Ακρόπολις» του Βλάση Γαβριηλίδη άρχισε να δημοσιεύει σε συνέχειες το Ευαγγέλιο του Ματθαίου σε μετάφραση του λογοτέχνη και μέγα δημοτικιστή Αλέξανδρου Πάλλη, υπό τον τίτλο «Το έργον της Βασιλίσσης η “Ακρόπολις” το συνεχίζει». Η αντίδραση των καθηγητών και φοιτητών της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών ήταν άμεση. Σε ανακοίνωσή τους χαρακτηρίζουν τη μεταγλώττιση του Πάλλη «γελοιοποίηση των τιμαλφεστέρων του έθνους κειμηλίων».

Τη σκυτάλη παραλαμβάνουν οι εφημερίδες «Σκριπ», «Καιροί» και «Εμπρός», που εμφανίζουν τους δημοτικιστές ως άθεους, προδότες και πράκτορες των Σλαύων, λόγω της ρωσικής καταγωγής της βασίλισσας Όλγας. Στις 17 Οκτωβρίου το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινούπολεως με έγγραφό του προς την Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδος αποδοκίμασε τη μεταγλώττιση ως «βέβηλη». Ο εκδότης της «Ακροπόλεως» βρέθηκε στριμωγμένος από την πληθώρα των αντιδράσεων και τρεις ημέρες αργότερα αποφάσισε τη διακοπή της δημοσίευσης.

Τις επόμενες ημέρες το κλίμα φανατίστηκε περισσότερο. Στις 5 και 6 Νοεμβρίου, οι φοιτητές, με την ενθάρρυνση της «δεληγιαννικής» αντιπολίτευσης, πραγματοποίησαν θορυβώδεις διαδηλώσεις στο κέντρο της Αθήνας. Συγκρούστηκαν με την αστυνομία και λιθοβόλησαν τα γραφεία της «Ακροπόλεως».

Στις 8 Νοεμβρίου διοργανώθηκε μεγάλο συλλαλητήριο στους Στύλους του Ολυμπίου Διός, με αίτημα τον αφορισμό των υπευθύνων της μεταγλώτισσης. Στις συγκρούσεις που ακολούθησαν με την αστυνομία, τρεις φοιτητές και πέντε πολίτες

έχασαν τη ζωή τους (Ν. Πάνστρας, Α. Παπαναστασίου, Ε. Παπαντωνίου, Ε. Δράκος, Ι. Διβάρης, Φ. Ρήγος, Ι. Στεφανίδης, Στράτος, αγνώστων λοιπών στοιχείων), ενώ άλλοι 70 τραυματίστηκαν. Για λίγες ακόμη ημέρες, οι φοιτητές θα παραμείνουν οχυρωμένοι στο πανεπιστήμιο και θα αποχωρήσουν τελικά στις 12 Νοεμβρίου.

Την ίδια ημέρα και υπό το βάρος των αιματηρών εξελίξεων παραιτήθηκε ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών Προκόπιος Β’ και στις 11 Νοεμβρίου η κυβέρνηση του «τρικουπικού» Γεωργίου Θεοτόκη (11 Νοεμβρίου), αν και διέθετε την απόλυτη πλειοψηφία στη Βουλή και την προηγουμένη είχε λάβει ψήφο εμπιστοσύνης.

Ένα μήνα αργότερα, στις 12 Δεκεμβρίου, οι φοιτητές συγκρότησαν και νέο συλλαλητήριο, αυτή τη φορά ειρηνικό, στους Στύλους του Ολυμπίου Διός. Αφού πρώτα έκαψαν ένα αντίτυπο της μεταγλώτισσης του Ευαγγελίου, στη συνέχεια ενέκριναν ψήφισμα, με το οποίο αξίωναν τη λήψη μέτρων για τη μη κυκλοφορία του μεταγλωττισμένου κειμένου του Ευαγγελίου στη δημοτική και την αυστηρή τιμωρία καθενός που θα επιχειρούσε μεταγλώττισή του στο μέλλον.